

Les 6:

Gelijke kansen en non-discriminatie

<u>Duur</u>	1 of 2 uren	<u>Vakken</u>	Levensbeschouwelijke vakken Burgerschap PAV
<u>Werkvormen</u>	Leerspel Groepswerk Klasgesprek	<u>Materiaal</u>	Profielkaartjes (bijlage 1.2)
<u>Bijlagen</u>	1.1 - Uitleg Privilege Walk 1.2 - Profielkaartjes Privilege Walk 1.3 - PowerPoint Stellingen		

Doelstellingen

Lesdoelstellingen

- De leerlingen kunnen de privileges in een schoolcontext ontrafelen.
- De leerlingen kunnen het verschil tussen stereotypen, vooroordelen en discriminatie benoemen.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden vertellen welke soorten discriminatie er (in België) bestaan.
- De leerlingen kunnen aan de hand van stellingen reflecteren over non-discriminatie en gelijke kansen.

Vakoverschrijdende eindtermen

Gemeenschappelijke Stam

- 2. De leerlingen kunnen originele ideeën en oplossingen ontwikkelen en uitvoeren.
- 5. De leerlingen houden rekening met de situatie, opvattingen en emoties van anderen (empathie).

11. De leerlingen kunnen gegevens, handelwijzen en redeneringen ter discussie stellen aan de hand van relevante criteria (kritisch denken).

13. De leerlingen kunnen onderwerpen benaderen vanuit verschillende invalshoeken (kritisch denken).

18. De leerlingen gedragen zich respectvol (respect).

22. De leerlingen ontwikkelen een eigen identiteit als authentiek individu, behorend tot verschillende groepen (zelfbeeld).

26. De leerlingen gaan om met verscheidenheid (zorgzaamheid).

Context 3: Sociorelationele ontwikkeling

6. De leerlingen doorprikken vooroordelen, stereotypering, ongepaste beïnvloeding en machtsmisbruik.

Context 7: Socioculturele samenleving

2. De leerlingen gaan constructief om met verschillen tussen mensen en levensopvattingen.

4. De leerlingen trekken lessen uit historische en actuele voorbeelden van onverdraagzaamheid, racisme en xenofobie.

Duiding voor de leerkracht

Deze les gaat dieper in op het thema gelijke kansen en non-discriminatie. In deze les zitten vier verschillende werkvormen. Wil je ze allemaal uitvoeren met je leerlingen dan heb je twee lessen nodig. Als je maar één lesuur de tijd hebt kan je één of twee van de werkvormen uitkiezen.

De eerste werkvorm hanteert de methodiek van de “privilege walk” met als doel om de privileges of hindernissen in de schoolcontext te ontrafelen. Leerlingen krijgen fictieve profielkaartjes. Als leerkracht lees je een lijst van stellingen voor waarbij de leerlingen een stap voor- of achterwaarts moeten zetten indien de stelling van toepassing is op het profiel op hun kaartje. Eens het spel afgelopen is, onthullen de leerlingen hun kaartjes en bespreekt de klas de verschillen in posities op basis van de kaartjes. Het is belangrijk dat er een veilige en open sfeer wordt gecreëerd om dit spel tot een goed einde te brengen.

De tweede werkvorm (leerspel en opdracht) behandelt stereotypen en vooroordelen. Tezamen met discriminatie, zijn ze de drie vormen van bias. De verschillende vormen aan elkaar gerelateerd, maar kunnen ook los van elkaar voorkomen¹. Het is dus belangrijk om het onderscheid te leren kennen en dit ook te maken in het dagelijkse leven. De leerlingen discussiëren over deze termen, waarna er een kleine quiz volgt om het onderscheid tussen deze termen duidelijk te maken.

De derde werkvorm is een klasgesprek en gaat over discriminatie. Discriminatie komt voor in vele aspecten van het dagelijkse leven: toegang tot huisvesting, de arbeidsmarkt, gezondheidszorg, ... Volgens de wet zijn zowel discriminatie, pesterijen, haatboodschappen en haatmisdrijven tegenover een persoon of een groep personen omwille van persoonlijke kenmerken strafbaar. De leerlingen leren de 19 beschermende discriminatiecriteria kennen die vastgelegd werden in de Belgische wetgeving.

Bij de laatste werkvorm krijgen de leerlingen enkele stellingen voorgelegd. Dit gebeurt in de vorm van een quiz, waarbij er ook gepeild wordt naar de meningen van de leerlingen rond verschillende onderwerpen die te maken hebben met (non-)discriminatie en (on)gelijke kansen om zo een discussie op gang te brengen.

¹ Fiske, S. T. (2021). *Prejudice, discrimination, and stereotyping*. In R. Biswas-Diener & E. Diener (Eds), Noba textbook series: Psychology. Champaign, IL: DEF publishers. Geraadpleegd van <http://noba.to/jfkx7nrd>

1. Privilege walk – 30 minuten

Je leidt de les in met een doe-opdracht, de privilege walk, aan de hand van de stellingen (bijlage 1.1) en de profielkaartjes (bijlage 1.2). Tijdens de opdracht ontdekken de leerlingen welke privileges er in een schoolcontext bestaan en hoe die de schoolbeleving kunnen beïnvloeden.

De privilege walk is geïnspireerd op de privilege walk toolkit van Procrustes². Het is bedoeld om de leerlingen verschillende soorten privileges in de samenleving te laten herkennen en te ontrafelen. Zo blijkt uit het onderzoek van Procrustes³ dat niet enkel het feit dat je een jongen of een meisje bent een rol speelt, maar dat ook de sociaaleconomische status of etniciteit een effect hebben. Het laat zien dat niet iedereen gelijke kansen heeft om zich te ontwikkelen, aangezien iedere leerling in een andere situatie en omgeving opgroeit.

Aangezien de privilege walk heel onthullend en confronterend kan zijn wat betreft de persoonlijke situatie en kenmerken van de leerling werk je met fictieve profielkaartjes. Het is belangrijk om deze opdracht op een zo constructief mogelijke manier te begeleiden. Daarbij leg je nadruk op de obstakels die zich in de bredere schoolcontext voordoen om gelijke kansen te bekomen, in plaats te focussen op individuele obstakels. Dit zou anders kunnen leiden tot het beschuldigen van leerlingen die zich in meer of minder bevoorrechte posities bevinden.

Opdracht

- 1) Zet de stoelen aan de kant en laat de leerlingen een rechte lijn vormen in het midden van de ruimte. Elke leerling krijgt een profielkaartje (zie bijlage 1.2, meerdere slides op één pagina te printen en uit te knippen) en houdt dit profiel geheim voor de rest van de klas.
- 2) Lees de stellingen voor uit bijlage 1.1. Niet alle stellingen moeten voorgelezen worden, een selectie van de stellingen volstaat. De leerlingen moeten op hun profielkaartjes kijken of de stelling op hen van toepassing is. Ze beoordelen dan zelf of ze een stap voor- of achterwaarts moeten zetten of dat ze moeten blijven staan. Elke stap moet ongeveer een gemiddelde stap zijn: niet te groot, niet te klein.
- 3) Nadat de laatste stelling werd voorgelezen, moet elke leerling hun profielkaartje tonen. Bespreek met de klas welke kwesties en gedachten tijdens deze activiteit naar voren kwamen. De volgende richtvragen kunnen hierbij helpen:
 - *Hoe voelde het om een stap achterwaarts of voorwaarts te zetten?*
 - *Hoe voelde je je als je achteraan bleef staan?*
 - *Waarom sta je helemaal vooraan? Of achteraan?*
 - *Wat maakt dat mensen in het echte leven ‘vooraan’ staan of ‘achteraan’?*
 - *Ken je voorbeelden uit het dagelijkse leven die maken dat leerlingen wel of geen ‘voorsprong’ hebben in het leven?*

² Procrustes. (2021). Privilege walk toolkit. Geraadpleegd van <https://www.procrustes.be/toolkit/detail/privilege-walk>

³ Van Maele, D., Michalek, N., Engels, N., Laevers, F., Lombaerts, K. & Van Houtte, M. (2015). *Gender op school, meer dan een jongens-meisjeskwestie*. Tielt, België: Lannoo Uitgeverij nv.

2. Stereotypen en vooroordelen – 25 minuten

Je begint met een kleine tekenopdracht met enkele discussievragen. Daarna leg je kort uit wat stereotypen en vooroordelen zijn. Nadien moeten de leerlingen bepalen wat de verschillen zijn tussen stereotypen, vooroordelen en discriminatie aan de hand van enkele voorbeelden.

Stereotypen

Opdracht 1

- 1) Laat de leerlingen eerst een Mexicaan tekenen
- 2) Laat de leerlingen vervolgens een Belg tekenen
- 3) Laat de leerlingen hierna nog een Vlaming tekenen
- 4) Laat de leerlingen tot slot iemand uit hun dorp/stad tekenen

Discussievragen

Was het een gemakkelijke oefening?

Welke tekening ging wel of niet gemakkelijk?

Waarom zou dit zijn?

Welk beeld heb je van een Mexicaan? En van een Belg? De kans is groot dat de Mexicaan werd afgebeeld met een sombrero en de Belg met een pak friet. Maar draagt elke Mexicaan een sombrero? Heeft elke Belg een pak friet bij de hand?

Dit zijn vereenvoudigde beelden die we hebben maar die niet opgaan voor alle leden van een bepaalde groep. Een **stereotype** is een specifieke overtuiging of veronderstelling over individuen die uitsluitend gebaseerd is op hun toebehoren van een groep, ongeacht hun individuele kenmerken. **Stereotypen hebben een veralgemenend effect**, waarbij bepaalde kenmerken worden **uitvergroot en toegepast op alle leden** van een groep⁴. Er bestaan heel wat stereotypen op basis van nationaliteit, geslacht, godsdienst, beroep, seksuele geaardheid, enz.

Het is echter iets moeilijker om een vereenvoudigd beeld te schetsen van een Vlaming of iemand je dorp of stad als je zelf tot deze groepen behoort. Je zal meer individuele verschillen waarnemen tussen de mensen van de groep waartoe je zelf behoort, dan van een groep waartoe je niet behoort. Uit onderzoek blijkt dat hoe beter je een groep kent of leer kennen, hoe meer interne verschillen je zult waarnemen. Daartegenover staat dat hoe minder je een groep kent of er mee in contact komt, hoe homogener je deze groep zult waarnemen.

Belangrijk om te onthouden is dat ieder van ons stereotypen heeft om de wereld te ordenen en te begrijpen. Bewust zijn van onze eigen stereotiepe beelden is belangrijk, omdat deze stereotypen ons kunnen belemmeren om de werkelijkheid in al haar verscheidenheid waar te nemen.

⁴ Jove. (2021). Stereotypes, Prejudice, and Discrimination. Geraadpleegd van: <https://www.jove.com/science-education/11069/stereotypes-prejudice-and-discrimination>

Discussievragen

Welke stereotypen kennen jullie nog?

Hoe vaak hoor je dat mensen groepen bekritisieren zonder er iets van af te weten?

Vooroordelen

Als je iemand voor het eerst ontmoet, vorm je een mening. Dit gebeurt meestal automatisch en onbewust op basis van hoe die persoon eruitziet, wat hij of zij draagt, hoe hij of zij spreekt, enz. Ook bepaalde gebeurtenissen, die we zien, horen of lezen, kleuren je mening. Maar wanneer jouw mening (positief of negatief) niet gebaseerd is op feiten, maar louter op veronderstellingen of stereotypen, spreken we van een vooroordeel.

Een **vooordeel** is dus een positieve of negatieve beoordeling over iemand of een groep mensen, zonder dat je deze persoon kent. Het is een **ongefundeerde mening of oordeel** die men vóóraf heeft en die een **emotionele lading bevat**. Iedereen heeft vooroordelen, geen mens gaat geheel onbevooroordeeld door het leven.

Stereotypen, vooroordelen of discriminatie?

Maar zelfs nu we weten wat stereotypen en vooroordelen zijn, wat is het concrete verschil met **discriminatie**? We behandelen mensen verschillend, maar dat betekent niet noodzakelijkerwijs dat het om discriminatie gaat.

Er is sprake van discriminatie **wanneer iemand naar zijn/haar vooroordelen handelt en mensen ongelijk behandelt (actie)** op basis van afkomst, huidskleur, nationaliteit, politieke of religieuze voorkeur, sekse, seksuele geaardheid, taal, leeftijd, lichamelijke of mentale beperking, etc.

Opdracht 2

Vraag aan leerlingen de volgende voorbeelden getuigen van een vooroordeel, stereotype of discriminatie:

Mensen met bruine ogen *zijn* minder intelligent dan mensen met blauwe ogen.

☒ **Stereotype (veralgemening)**

We *willen* geen mensen aannemen met bruine ogen in ons bedrijf.

☒ **Discriminatie (actie)**

Sarah heeft bruine ogen en buist altijd voor wiskunde. Nu heeft Frédéric ook een buis voor wiskunde. Mensen met bruine ogen *kunnen* nu eenmaal *niet* zo goed presteren als mensen met blauwe ogen.

☒ **Vooroordeel (mening over één persoon, gebaseerd op stereotype)**

Yassin is een keer heel ziek geworden nadat hij een slechte mossel had gegeten. Hij is nu bang om ziek te worden van het eten van schaaldieren.

☒ **Vooroordeel (emotioneel)**

Yassin denkt dat niet alleen deze mossel, maar alle mosselen en zelfs alle schaaldieren je ziek maken.

☒ **Stereotype (veralgemening)**

Yassin heeft na die ene slechte mossel sindsdien nooit meer schaaldieren willen eten en raad andere mensen af om dit ook te doen.

☒ **Discriminatie (actie)**

3. Discriminatie – 10 minuten

Je legt de leerlingen kort uit wat discriminatie is met onderstaande uitleg. Vervolgens laat je de leerlingen raden welke discriminatiecriteria er zijn volgens de Belgische antidiscriminatiewetgeving.

Soms zullen mensen handelen naar hun bevooroordeelde houding ten opzichte van een groep mensen. Dit gedrag staat bekend als discriminatie. Discriminatie is dus het ongelijk of oneerlijk behandelen van een andere persoon, omdat ze toebehoren aan een bepaalde groep⁵. Je discrimineert wanneer je handelt naar de stereotypen en vooroordelen die in je hoofd zitten. Je zet deze om in de praktijk.

Discriminatie komt spijtig genoeg voor in vele aspecten van het dagelijkse leven: toegang tot huisvesting, de arbeidsmarkt, gezondheidszorg, ... Volgens de wet zijn zowel discriminatie, pesterijen, haatboodschappen en haatmisdrijven tegenover een persoon of een groep personen omwille van persoonlijke kenmerken strafbaar.

De antidiscriminatiewetgeving definieert niet alleen de verschillende vormen van discriminatie, maar ook de persoonlijke kenmerken waarvan sprake is. We spreken over 'beschermd criteria'⁶. In België bestaan er 19 beschermende discriminatiecriteria die onder drie wetten vallen: de Genderwet, de Antiracismewet en de Antidiscriminatiewet. Deze drie wetten vormen de Belgische antidiscriminatiewetgeving.

Opdracht

Laat de leerlingen nadenken over welke 19 discriminatiecriteria er zijn volgens de Belgische antidiscriminatiewetgeving en lijst ze samen op. Je kan de leerlingen vragen om, als ze een criteria aanhalen, een concreet voorbeeld te geven.

Oplossing:

Genderwet:

1. Geslacht

Antiracismewet:

2. Nationaliteit
3. Nationale of etnische afstamming
4. Zogenaamd ras
5. Huidskleur
6. Afkomst

Antidiscriminatiewet:

7. Handicap
8. Geloof of levensbeschouwing
9. Seksuele geaardheid
10. Leeftijd

⁵ Jove. (2021). Stereotypes, Prejudice, and Discrimination. Geraadpleegd van: <https://www.jove.com/science-education/11069/stereotypes-prejudice-and-discrimination>

⁶ UNIA. (2021). Discriminatie: enkele verduidelijkingen. Geraadpleegd van: <https://www.unia.be/nl/discriminatiegronden/discriminatie-enkele-verduidelijkingen#Directe-of-indirecte-discriminatie>

11. Vermogen
12. Burgerlijke staat
13. Politieke overtuiging
14. Syndicale overtuiging
15. Gezondheidstoestand
16. Fysieke of genetische eigenschap
17. Geboorte
18. Sociale afkomst
20. Taal

Indien er nog tijd overblijft kan je een kort klasgesprek aan de gang brengen. Afhankelijk van hoe comfortabel de leerlingen zich voelen om over discriminatie te praten, kun je meer algemene of persoonlijke discussievragen stellen.

Algemene discussievragen	Persoonlijke discussievragen
<i>Kent er iemand verhalen uit het nieuws rond discriminatie?</i>	<i>Wie is er ooit al gediscrimineerd geweest? Op basis waarvan?</i>
<i>Waarom denk je dat dit gebeurd is?</i>	<i>Waarom denk je dat dit gebeurd is?</i>
<i>Hoe voel je je hierbij?</i>	<i>Hoe voelde je je toen?</i>
<i>Hoe kunnen we reageren op discriminatie?</i>	<i>Hoe reageerde je?</i>
	<i>Hoe kunnen we reageren op discriminatie?</i>

4. Stellingen en discussie – 30 minuten

Je presenteert de stellingen aan de hand van de bijlage 1.3 “PowerPoint Stellingen”.

Bij sommige stellingen zijn er verschillende vragen die je aan de leerlingen kunt stellen om hen tot een discussie over non-discriminatie en gelijke kansen aan te zetten. Om je verder te begeleiden in het presenteren van de stellingen, worden hieronder wat bijkomende informatie en links meegegeven.

Stelling 1: C

Hoeveel kinderen in Vlaanderen leven in armoede?

Uit het rapport “Onzichtbare kinderen” van Kinderrechtencoalitie (p. 85)⁷:

Van alle kinderen en jongeren in Vlaanderen groeit **15%** (antwoord C) op in armoede of kent een vorm van sociale uitsluiting. Eén kind op zeven wordt geboren in een kansarm gezin (EU SILC; Kind & Gezin). Van de Vlaamse kinderen tussen 0 en 15 jaar groeit 8% zelfs op in een situatie van materiële deprivatie. Deze kinderen ontberen minstens drie noodzakelijke materiële benodigdheden:

- een gebrek aan financiële middelen om het huis te verwarmen;
- om versleten meubels te vervangen;
- om een week vakantie buitenshuis te nemen

Net zoals bij volwassenen lopen sommige groepen kinderen een groter risico om in armoede te belanden dan anderen. Het beperkt gezinsinkomen is in de Vlaanderen vaak de doorslaggevende factor die materiële deprivatie veroorzaakt. Ook wie opgroeit in een gezin waar (nagenoeg) niet wordt gewerkt of in een eenoudergezin heeft een grotere kans op armoede.

Stelling 2: B

Hoeveel procent van de Belgische meisjes maakte al seksuele intimidatie mee?

Uit het onderzoek van plan rond seksuele intimidatie⁸:

Hun onderzoek toonde aan dat **91%** (antwoord B) van de meisjes en 28% van de jongens al slachtoffer waren van seksuele intimidatie.

Je kan de leerlingen vragen wat ze precies verstaan onder seksuele intimidatie. Dit is onder meer:

- Fysieke intimidatie: ongewenst aanraken, ‘aanschuren’ op een festival, ...
- Verbale intimidatie: aandringen voor seksuele gunsten, seksueel suggestieve opmerkingen schreeuwen, iemand nafluiten, ...

⁷ Kinderrechtencoalitie. (2020). Onzichtbare kinderen en hun rechten. Geraadpleegd van: <https://static1.squarespace.com/static/5fa03b353430b9362eeca8cb/t/5fb55a6fd03978527fd3686b/1605720699608/Eindrapport+Kinderrechtencoalitie.pdf>

⁸ Plan. (2019). Seksuele intimidatie. Geraadpleegd van: <https://www.planinternational.be/nl/blog/slachtoffer-seksuele-intimidatie>

- Visuele intimidatie: tonen of verspreiden van seksueel expliciete afbeeldingen en objecten worden beschouwd als ongepast

Daarna kan je op de volgende slide de leerlingen vragen of ze voorbeelden kennen van seksuele intimidatie. Indien ze geen persoonlijke verhalen willen vertellen, kunnen ze altijd een voorbeeld aanhalen uit het nieuws.

Tenslotte kan je de leerlingen vragen wie ze hiervoor in vertrouwen nemen op de volgende slide. Het onderzoek van Plan toont aan dat slechts 6% van de slachtoffers een leerkracht in vertrouwen neemt of naar de politie stapt.

Stelling 3: A

Hoe groot is de loonkloof tussen mannen en vrouwen in België?

Uit het rapport van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen (IGVM)⁹:

België doet het iets beter dan het Europese gemiddelde, met een loonverschil van **9,2%** (antwoord A), blijkt uit een rapport van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen (IGVM). Dat cijfer heeft betrekking op 2018, voor de pandemie dus. Als de lonen gemeten worden zonder correctie voor de arbeidsduur, verdienen vrouwen gemiddeld 23,1 procent minder dan hun mannelijke collega's.

Stelling 4: C

Waarom hebben ze niet gereageerd?

In noodsituaties kan het helpende gedrag van een iemand worden geremd doordat er ook andere mensen in de nabijheid zijn. Dit wordt '**het omstaandereffect**' genoemd (antwoord C), waarbij elke persoon de verantwoordelijkheid afschuift naar de anderen. Dit kan komen doordat iemand door de situatie wordt verrast of overvallen, maar ook door een gevoel van machteloosheid of de angst om iets verkeerd te doen.

Je kan nadien de leerlingen ook vragen of ze dit herkennen of dat ze dit zelf al meegemaakt hebben op de volgende slide.

Stelling 5: B

Hoeveel procent van de LGBTQIA+'s durft in België de hand van de partner niet vast te houden?

Uit een enquête van het Europees Bureau voor de Grondrechten¹⁰:

België staat volgens de Rainbow Europe Index op de tweede plaats met 73 procent. Toch behoort België volgens de enquête niet echt tot de beste leerlingen. Zo zijn LGBTQIA+'s hier banger om de

⁹ De Tijd. (2021). Europa maakt gelijk loon voor mannen en vrouwen afdwingbaar. Geraadpleegd van: <https://www.tijd.be/dossier/europareeks/europa-maakt-gelijk-loon-voor-mannen-en-vrouwen-afdwingbaar/10288954.html>

¹⁰ De Standaard. (2020). België en Europa hebben nog werk aan LGBTI-welzijn. Geraadpleegd van: https://www.standaard.be/cnt/dmf20200514_04959454

hand van hun partner vast te houden (**66% in België** (antwoord B)) dan het gemiddelde in Europa (60%).

Vier op de tien Belgen zeggen dat ze zijn lastiggevallen in het jaar voor de survey. Ons land maakt wel deel uit van de landen waar LGBTQIA+-mensen het meest een incident melden dat ze hebben ervaren, maar toch vermijdt 37 procent bepaalde plaatsen uit angst om te worden aangevallen, lastiggevallen of beledigd.

Stelling 6:

Met hoeveel miljard dollar hebben de miljardairs hun rijkdom sinds de coronacrisis verhoogd?

Uit een rapport van Oxfam "The Inequality Virus"¹¹:

In bijna alle landen ter wereld is de ongelijkheid enorm toegenomen. 's Werelds miljardairs hebben hun rijkdom in die periode met **3900 miljard dollar** (antwoord B) verhoogd. In dezelfde periode zagen de meest kwetsbaren hun inkomen dalen. Volgens schattingen is het aantal mensen in armoede vorig jaar gestegen van **200 tot 500 miljoen** (antwoord A).

Stelling 7: A

Hoeveel meldingen van racisme ontving UNIA in 2020?

Uit de statistieken van UNIA¹²:

Wie zich gediscrimineerd voelt op basis van afkomst of huidskleur, kan dat melden bij Unia. In 2020 ontving het gelijkekansencentrum 3.684 meldingen over racisme. Het ging over 2.081 unieke feiten die te maken hadden met racisme. 956 keer opende Unia een dossier.

Stelling 8:

Ben je een racist als je een racistische opmerking geeft?

Elke situatie is natuurlijk anders. Zo kunnen je handelingen of uitspraken misschien in jouw ogen wel goed bedoeld zijn, maar deze kunnen door iemand anders worden aanzien als vernederend, discriminerend of racistisch. Dat komt misschien omdat je je niet bewust bent van bepaalde verhoudingen, gevoeligheden of het feit dat je deel uitmaakt van een bepaalde meerderheid.

Belangrijk is hoe men reageert wanneer iemand je beschuldigt van racisme. Luister naar wat racisme voor de andere persoon betekent en respecteer deze gevoelens. Indien je een fout hebt begaan, vraag dan hoe je die kan rechtzetten. Door geïnteresseerd en oprecht te luisteren, krijg je meer inzicht in de ander en kan je meer empathie tonen. Vertel ook jouw kant van het verhaal: verwoord je intentie op een respectvolle manier of geef uitleg bij je gedrag. Zo krijgt de andere persoon ook de kans om jou te begrijpen.

¹¹ MO. (2021). Oxfam: Coronacrisis doet ongelijkheid sterk toenemen. Geraadpleegd van: <https://www.mo.be/nieuws/oxfam-coronacrisis-doet-ongelijkheid-sterk-toenemen>

¹² De Standaard. (2021). Unia ontvangt recordaantal klachten over racisme: 'Tien meldingen per dag'. Geraadpleegd van: https://www.standaard.be/cnt/dmf20210321_94695105

Bijvoorbeeld:

Een leerling zegt dat je een racist bent omdat jij als leerkracht hem een opmerking geeft. Een mogelijke reactie kan zijn: 'Ik begrijp dat je kwaad bent, maar op school verwacht ik dat alle leerlingen zich aan dezelfde regels houden.'

Heb je een fout begaan, vraag dan hoe je die kan rechtzetten. Of ga na wat je anders of beter kan doen in de toekomst.¹³

5. Nabespreking – 5 minuten

Je sluit de les af door nog enkele zaken na te bespreken met de leerlingen met de onderstaande discussievragen.

Discussievragen

Wat heb je geleerd tijdens deze les?

Wat kan je zelf doen aan uitsluiting, discriminatie, vooroordelen? Wat kan de school doen?

¹³ Diversiteitspraktijk. (2021). Wat als iemand mij beschuldigt van racisme? Geraadpleegd van: <https://www.diversiteitspraktijk.be/artikels/wat-als-iemand-mij-beschuldigt-van-racisme>